

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 3, 14 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) siekiama nustatyti aiškesnį ir skaidresnį vietos savivaldos institucijų, savivaldybių tarybų narių veiklos teisinį reguliavimą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu patikslinamas šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 18 dalyje apibrėžtą Savivaldybės tarybos daugumos sąvoką. Šis pakeitimas įneštų teisinį aiškumą, nes absoliučioje daugumoje savivaldybių tarybų daugumą sudaroma ne iš vienos frakcijos ar grupės, kaip dabar reglamentuojama Įstatyme, o iš didesnio skaičiaus frakcijų ir grupių.

Įstatymo projekto 4 ir 5 straipsniu papildomas galiojančio Įstatymo 14 ir 15 straipsniai naujomis dalimis, numatančiomis skaidresnį savivaldybės tarybos veiklos ir priimamų sprendimų principą. Galiojančio Įstatymo 13 straipsnio 10 dalis numato savivaldybės tarybos posėdyje dalyvaujančių tarybos narių nusišalinimo nuo svarstomo klausimo procedūrą, jeigu šis sukelia interesų konfliktą tarybos nariui. Pabrėžtina, kad tokia procedūra nėra numatyta, jeigu klausimas yra svarstomas savivaldybės tarybos komitetuose ir komisijose. Toks teisinis reguliavimas suponuoja žalingą principą, kuriuo gali naudotis tie savivaldybės tarybos nariai, kurie svarstant klausimą, sukeliantį interesų konfliktą, nenusišalina nuo šio klausimo svarstymo komiteto ir komisijos posėdyje. Kyla pagrįstų abejonių, ar toks reguliavimas neprieštarauja teisingumo ir protingumo kriterijoms, numatantiems nustatyti tokį reglamentavimą, kuriuo nebūtų trikdomas savivaldybės tarybos priimamų sprendimų proceso skaidrumas.

Siūlomų naujų nuostatų būtinumas išryškėja tada, kai kalbama apie Įstatymo 15 straipsnyje numatytą reikalavimą sudaryti Etikos komisiją, prižiūrinčią ir tiriančią, kaip savivaldybės tarybos nariai laikosi Įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį. Jeigu Tarybos narys, kurio atžvilgiu Etikos komisijoje yra pradėtas tyrimas už aukščiau išdėstytų teisės aktų galimus pažeidimus, yra ir tos pačios komisijos narys, jis turi teisę balsuoti priimti ar atmesti Etikos komisijos išvadą dėl jo paties veiksmų. Todėl manytina, kad tokia situacija sukuria prielaidas nesilaikyti bendrųjų teisingumo kriterijų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Eugenijus Sabutis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme:

- Nustatyta, kad savivaldybių tarybų daugumą sudaro savivaldybės tarybos narių frakcija ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė;
- Savivaldybės tarybos komitete ir komisijoje dalyvaujančių tarybos narių nusišalinimo nuo svarstomo klausimo procedūra nėra reglamentuota.
-

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Nustatoma, kad savivaldybių tarybų daugumą sudaro savivaldybės tarybos narių frakcija (frakcijos) ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė (grupės).

Reglamentuojama savivaldybės tarybos komitete ir komisijoje dalyvaujančių tarybos narių nusišalinimo nuo svarstomo klausimo procedūra.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto nuostatos verslo sąlygoms įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kiekviena iš savivaldybių, turės patikslinti savivaldybės tarybos veiklos reglamentus.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybos.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo įgyvendinimui papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„savivaldybės“, „savivaldybių tarybos“ „savivalda“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo nariai:

Eugenijus Sabutis

Kęstutis Vilkauskas

Vidmantas Kanopa

Vilija Targamadzė